

РЕШЕНИЕ

№ 3208

гр. София, 24.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в публично заседание на 10.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **3037** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 87 от Закона за убежището и бежанците. Образувано е по жалба от И. Б. Е. Е., роден на 11 май 2009 г. в [населено място], Република И. срещу решение № 744/14.02.2020 г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците, с което на И. Б. Е. Е., на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от Закона за убежището и бежанците, е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Излагат се доводи за постановяване на решението при съществено противоречие на административно производствените правила – основание за оспорване по чл. 146, т. 3 от АПК. Претендира се отмяната на обжалваното решение.

Ответникът – председателят на Държавната агенция за бежанците при МС изразява становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото и направи проверка на основание чл. 168, ал. 1 на законосъобразността на оспорения административен акт и на посоченото в жалбата основание по чл. 146, т. 3 от АПК, приема за установени следните обстоятелства по делото:

С молба вх. № РД-09-793/03.07.2018 г. И. Б. Е. Е., роден на 11 май 2009 г. в [населено място], Република И., е поискал предоставяне на международна закрила в Република България. Личните данни на чужденеца са били установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за убежището и бежанците. В хода на административното производство чужденецът е бил представляван от социален работник, определен от директора на дирекция „Социално подпомагане“ и от експерт в отдел „Социални

дейности“ на Столичната община (при съобразяване на обстоятелството, че е малолетно лице). Чужденецът е придружаван от брат си Б. Б. Е. Е., който е подал също молба за предоставяне на международна закрила. С решение № Д-ОК69/17.07.2019 г. на интервюиращ орган от Държавната агенция за бежанците е било образувано производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила на чуждия гражданин на основание чл. 67а, ал. 2, т. 1 от Закона за убежището и бежанците. С решение № 13153/24.09.2019 г. на решаващ орган от Държавната агенция за бежанците е било прекратено производството за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила на лицето и е продължено производството по предоставяне на международна закрила в Република България. Отражено е, че германските власти отказват да поемат отговорност за чуждия гражданин, тъй като на 27.10.2018 г. неговите родители са получили отказ по молбата си за предоставяне на международна закрила и същите предстои да бъдат върнати в страната си на произход. В съответствие с чл. 63а, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците е определена дата за провеждане на интервю с кандидата за предоставяне на статут на международна закрила, като същият е бил уведомен за датата на провеждане на интервюто, видно от представената като доказателство по спора покана. Съгласно чл. 63а, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците е проведено интервю, за което е съставен протокол, подписан от жалбоподателя, преводач и интервюиращия орган.

В проведеното интервю чужденецът посочва, че е напуснал страната си на произход с цялото си семейство, легално с автобус, три или четири години преди провеждането на интервюто, като крайната им цел е била достигането до Федерална Република Германия. Разказва, че при влизането на територията на Република Турция, той и брат му отишли до тоалетната и след връщането им автобусът бил заминал. Впоследствие били закарани от турските власти в бежански лагер до [населено място], където останали около 2 години, където чужденецът е посещавал училище. Пристигнали на територията на Република България нелегално около един месец преди провеждането на интервюто, скрити в камион. Били открити от шофьора, който ги предал на българските власти. Чужденецът разказва, че на територията на Иракски К. е живял със семейството си, но не знае точно в кой град – К. или С.. Посочва, че неговите родители се намират от три години на територията на Федерална Република Германия, в [населено място]. Посочва, че основната причина за напускането на страната му на произход е наличието на заплаха към майка му и баща му от Ислямска държава. Посочва, че родителите му пели песни на кюрдски език, записвали ги в студио и след това продавали записите, посочва, че не са правили изпълнения пред публика и на сцена. Посочва, че не знае кога точно са били отправени заплахите, това е обстоятелство, което се знае от брат му. Посочва, че по време на престоя му в Република Турция неизвестни лица се стреляли срещу него и брат му. Когато неизвестните лица разбрали кои са неговите родители започнали да стрелят срещу него и брат му. Чужденецът посочва, че не е имал проблеми с религиозната си принадлежност, не е бил политически ангажиран. В хода на административното производство бежанската история на чужденеца е била обсъдена заедно с тази на неговия брат Б. Б. Е. Е.. Последният посочва, че той и семейството му са напуснали Република Турция легално, с автобус. След като преминали границата с Република Турция автобусът спрял, за да зареди с бензин, а той и брат му И. слезли, за да отидат

до тоалетната. След като се върнали, автобусът бил заминал. Той и брат му били задържани от полицията, били заведени в бежански лагер в [населено място], където останали две години.

На територията на Република България влезли незаконно през м. април или май 2019 г. Разказва, че в Република И. е живял в родния си [населено място], окръг С.. Посочва, че е напуснал страната си на произход заради проблеми, които родителите му са имали с роднините им по майчина линия. Посочва, че родителите му са били певци. Бащата и братята на майка му не одобрявали това и я заплашили, че ще убият и нея и семейството ѝ, ако не спре да пее. Посочва, че заплахите са били по телефона. Относно престоя му в Република Турция посочва, че един ден, след двегодишен престой в бежанския лагер, той и брат му отишли в центъра на града, където стреляли по тях. Предполага, че това са били членове на семейството на майка му. Посочва, че желае да замине за Федерална Република Германия. Жалбоподателят посочва също така, че в страната му на произход няма кой да се грижи за него. От събраните по делото доказателства, включително от изявлението на процесуалния представител на ответника в съдебно заседание се установява, че родителите на жалбоподателя са подали молба за предоставяне а международна закрила във Федерална Република Германия, по която е постановен отказ и предстои връщането им в страната им на произход. От страна на ответника не са представени доказателства, от които да може да се установи по несъмнен начин обстоятелството, че по отношение на подадената молба за предоставяне на международна закрила от родителите на жалбоподателя е налице решение на компетентния административен орган, което е влязло в сила. От събраните по делото доказателства не се установява обстоятелството дали родителите на жалбоподателя са напуснали Федерална Република Германия, или пък се намират в страната си на произход – Република И.. Като доказателство по спора е представена молба от родителите на жалбоподателя, намиращи се във Федерална Република Германия от 16 юли 2019 г., в която те изразяват желанието си производството по предоставяне на международна закрила на молителя (жалбоподател в това съдебно производство) да се прехвърли във Федерална Република Германия, където се намират те. След анализ на интервюта, административният орган е направил изводи за наличието на противоречиви факти в двете интервюта, което е обусловило извода му, че лицето, поискало международна закрила съзнателно дава неистинска информация.

След анализ на събраните в хода на административното производство доказателства и информацията, съдържаща се в проведените интервюта, административният орган е приел, че не са налице предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена чрез административния орган, в съответствие с чл. 152, ал. 1 от АПК, в преклузивния срок по чл. 87 от Закона за убежището и бежанците, подадена е от надлежна страна по чл. 87 от Закона за убежището и бежанците и е допустима. По същество, жалбата е основателна в частта ѝ относно предоставянето на статут на бежанец и неоснователна в частта ѝ по отношение на предоставянето на хуманитарен статут по следните съображения: С обжалваното решение, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от Закона за убежището и бежанците, е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на И. Б. Е. Е. (непридружен непълнолетен), гражданин на Република И., [дата на раждане] , в [населено място], Република А., етническа

принадлежност кюрд, вероизповедание мюсюлманин – сунит, за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. След анализ на събраните по делото доказателства и анализ на приложимите правни разпоредби следва извода за неправилност на решението на административния орган в частта му, в която на жалбоподателя е отказан статут на бежанец. Налице е преследване поради принадлежност към определена социална група, от страна на административния орган при приемането на решението не е съобразен принципа за зачитане на висшия интерес на детето. Тази съдебна инстанция съобразява обстоятелството на съществуване на широка по обхват категория на непридружени непълнолетни или на отделени от семействата си непълнолетни деца, които биха могли да бъдат класифицирани в три отделни отделни категории – тези, които търсят международна закрила, тези, които са били обект на нелегален трафик, и тези, които са мигранти (включващи тези, които търсят събиране на семействата или по-добри икономически условия за живот). Несъмнено е, че така определените категории не са неизменни по обхват и с точно определен обхват, като е възможно преминаване или пък преливане от една категория деца в друга от двете категории. Във всички случаи, обоче децата следва да се третират именно като деца и при определящото обстоятелство на зачитане на висшия интерес на детето преди разглеждането на всяка една молба (включително и при разглеждането на молба за предоставяне на международна закрила).

Изводите си тази съдебна инстанция съобразява с приложимите правни разпоредби от Закона за убежището и бежанците, приложимите решения на Съда на Европейския съюз, Конвенцията за статута на бежанците, Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, X. на основните права на Европейския съюз, Директива 2011/95 на Европейския парламент и на Съвета относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидирана закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (директивата), Конвенцията на О. за правата на детето, Практическото ръководство на EASO относно висшия интерес на детето в процедурите за предоставяне на убежище, Насоки за политиките процедурите при работа с непридружени лица, търсещи убежище, и събраните по делото доказателства. Анализът на тези правни норми и мотивите, съдържащи се в определени решения на Съда на Европейския съюз, който ще бъде направен в това съдебно решение, съобразени с личната бежанска история на чужденеца обосновава извода за наличието на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец на молителя. Жалбоподателят в това съдебно производство следва да се определи и като отделено от семейството си дете съгласно определението по чл. 1 от Конвенцията на О. за закрила на правата на детето – деца, които са отделени от родителите си или от основното лице, полагало за тях грижи по силата на закон или на обичай, но не непременно от други роднини, това могат да са деца, придружавани от възрастни членове на семейството си (с оглед на обстоятелството, че детето е придружавано от свой пълнолетен брат).

При преценката си тази съдебна инстанция съобразява обстоятелството, че жалбоподателят в тази съдебна инстанция е непълнолетен по смисъла на чл. 2, б. „л“ от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила и което има възможност да подаде молба за международна закрила по смисъла на чл. 7

от директивата. В тази връзка се съобразява и обстоятелството, че разглеждането на молбата за предоставяне на международна закрила на малолетното дете, отделно от молбата за закрила на неговия брат не представлява нарушение на закона, доколкото Законът за убежището и бежанците не въвежда подобно задължение, подобно задължение не въвеждат и разпоредбите на директивата. Член 11, параграф 3 от директивата само дава възможността, когато молбата се основава на същите основания, държавите-членки да приемат едно решение по отношение на всички лица на издръжка освен ако това би довело до разкриването на особени обстоятелства на кандидата, които могат да застрашат интересите му, особено в случаите на преследване, основано на пол, сексуална ориентация, полова идентичност и/или възраст. В такива случаи за съответното лице се издава отделно решение. При съобразяване на посочените обстоятелства тази съдебна инстанция не установява нарушение на административно производствените правила при издаването на обжалваното решение в тази връзка. Несъмнено се установява, обаче нарушение на материално правни разпоредби при издаването на обжалваното решение. При направен анализ на приложимите правни норми (който ще бъде обоснован по-долу в мотивите на това съдебно решение) тази съдебна инстанция прави извода, че е доказано наличието на основателен страх от преследване, поради принадлежността на молителя към определена социална група – тази на децата в Република И. - социална група по смисъла на чл. 10, параграф 1, т. „г“ от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство, като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

При съобразяването на това обстоятелство съдът ще изложи изводите си по отношение на обстоятелството дали е налице страх от преследване по отношение на жалоподателя поради принадлежността му към определена социална група, като тези изводи ще бъдат съобразени с обстоятелството на зачитане на висшия интерес на детето и обстоятелството дали този принцип е бил съобразен от административния орган, като изводите си съдът ще съобрази и със ситуацията в страната на произход на жалбоподателя и отношението към малолетните деца. В тази връзка и с оглед обосноваването на основателен страх от преследване у молителя именно поради принадлежността му към определена социална група, тази съдебна инстанция ще формира правните си изводи с изясняването на понятието „определена социална група“, с оглед на съдържанието, което му е дадено от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство, като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, с оглед на съдържанието, което му е дадено от Конвенцията за статута на бежанците, след това ще се направи преценката доколко като определена социална група могат да бъдат определени малолетните деца в Република И., за които не се установява обстоятелството, че при завършването си в страната си на произход, в тази страна се намират техните родители, или техни роднини, които могат да поемат грижите за тях. Съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците статут на бежанец в Република България се предоставя на

чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Следователно, определящ фактор за предоставяне на статут на бежанец съгласно Закона за убежището и бежанците, а и съгласно Ж. конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката дали това опасение е основателно следва да бъде направена в светлината на обстоятелствата на всеки случай. Задължение на искащия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. След като достоверността на твърденията на искащия убежище бъде достатъчно добре установена, не е необходимо да се търсят детайлни потвърждения на изложените факти, като съмненията следва да се разрешават в полза на искащия убежище, освен ако няма основателни причини това да не се прави. Несъмнеността на извода, че съмненията (ако такива са налице) следва да се решават в полза на търсещия убежище следва да се съобразят и с обстоятелството, че в процесния случай търсещият убежище е дете. Тази съдебна инстанция съобразява в тази връзка и Наръчника на ВКБООН за защита на децата бежанци, т. 101, съгласно която проблемът с доказателствата е съществен при преценката на достоверността на всяка една молба за убежище, като при наличието на каквото и да е съмнение в достоверността на бежанската история на детето, тежестта на доказването не принадлежи на детето и всяко едно съмнение трябва да бъде разглеждано в негова полза. Следва да се съобрази и чл. 4, параграф 3, б. „в“ от директива 2011/95/ЕИ, съгласно който оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено на лично основание, като се вземат предвид личният статут и личното положение на молителя, включително и такива фактори като неговото минало, неговият пол и неговата възраст, за да може да се определи дали актовете, на които молителят е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежко посегателство, като се има предвид личното положение на молителя.

Именно при съобразяването на тези обстоятелства, изводите на тази съдебна инстанция не се отричат от заявеното по време на интервюто от жалбоподателя в това съдебно производство, че той не знае защо неговите родители са били принудени да напуснат Република И.. Именно в тази връзка и не следва да се установява определена противоречивост между заявеното по време на интервюто от жалбоподателя и заявеното по време на интервюто от неговия брат. Съгласно член 1, раздел А, точка 2, първа алинея от Ж. конвенция терминът „бежанец“ се прилага към всяко лице, което „при основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност,

принадлежност към определена социална група или политически убеждения, се намира извън страната, чийто гражданин то е, и не може да се ползва от закрилата на тази страна, или не желае да се ползва от такава закрила поради тези опасения; или, бидейки без гражданство и намирайки се извън страната на своето предишно обичайно местоживееие в резултат на подобни събития, не може да се завърне или, поради такива опасения, не желае да се завърне в нея“. Обосноваването на основателен страх от преследване поради принадлежност към определена социална група, както се посочи по-горе в мотивите на това съдебно решение налага изясняване на съдържанието на понятието „определена социална група“. Общеизвестен е фактът, че по време на създаването на Конвенцията за бежанците основанието за преследване поради причината на „принадлежност към определена социална група“ е било добавено в последните минути като резултат от намесата на представителя на Кралство Ш. г-н П., като това основание не е било представено в проекта за конвенция.

Именно той посочва, че опитът е показал, че определени бежанци се преследват поради причината, че принадлежат към определена социална група, подобни случаи съществуват и би било добре да се вземат под внимание. Това предложение е било прието без обсъждане (информацията е от С. I. Law J.). Теорията приема, че в световен мащаб най-известните случаи на съдебната практика, свързани с изясняването на съдържанието на понятието „принадлежност към определена социална група“ са два – *Matter of A.* (1985, U. S.), and *W.* (1993, С.). Първоначално, в сравнителен мащаб, в съдебната практика, свързана с прилагането на Конвенцията за бежанците, тази практика възприема принадлежността към определена социална група като полезна основа в изясняването на другите четири опасения от основателно преследване – поради принадлежност към определена раса, националност, политически убеждения и религия. Един от първите случаи, основан на това разбиране е канадското дело *W. (Attorney G. of C. v P. F. W., F. C. of A. Decision, M. 5 1990)*. В това решение В. съд на К. посочва, че значението, което се влага в понятието „определена социална група“, в законодателството следва да вземе под внимание и да отчита общите и значими теми за защита на човешките права и защитата от дискриминация, които определят основата на международната закрила на бежанците. В. съд на К. посочва, че са възможни три категории социални групи, които могат да съобразят значимите теми за защита на човешките права – групи, които споделят една вродена и непроменима характеристика, групи, чиито членове са се обединили доброволно и които споделят характеристика или вярване, до такава степен съществени за идентичността и достойнството им, че в противен случай те не биха се обединили и групи, чиито членове споделят обща история, която не подлежи на изменение. Примери за възможни членове на групите са посочени на стр. 39 от решението, където съдът посочва, че първата група би могла да обхване лица, които изпитват основателен страх от преследване, основан на техния пол, език или сексуална ориентация, докато втората група например би могла да включи

представители на организации за защита на човешките права.

Третата група би могла да се определи и е относима към лица, които споделят общо минало, в което по отношение на тях е съществувал страх от преследване и тази група би могла да се определи като най-широка. Второто разбиране, което е по-теоретично е, че понятието „принадлежност към определена социална група“ би могло да се използва като по-обхватно понятие по отношение на лицата, които обосновават преследване, но не обосновават преследване в никоя от посочените други четири групи причини за преследване. В исторически план се е оформила и позиция, която застава по средата на тези две мнения, като тя е формулирана най-добре в делото *Matter of A.* (1985, U. S.). Всъщност, и двете определяни от правната теория като особено важни решения по отношение на изясняването на съдържанието на понятието „определена социална група“ основават мотивите си на Преамбюла на Конвенцията на бежанците, че всички хора се ползват от основните права и свободи без дискриминация. Както и се посочи по-горе в мотивите на това съдебно решение съгласно член 1, раздел А, точка 2, първа алинея от Ж. конвенция терминът „бежанец“ се прилага към всяко лице, което „при основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения, се намира извън страната, чийто гражданин то е, и не може да се ползва от закрилата на тази страна, или не желае да се ползва от такава закрила поради тези опасения; или, бидейки без гражданство и намирайки се извън страната на своето предишно обичайно местоживееене в резултат на подобни събития, не може да се завърне или, поради такива опасения, не желае да се завърне в нея“. Действително, този текст, както и останалите текстове на конвенцията трябва да се прилагат като се отчитат нейните цели и имайки предвид именно принципите, отразени в преамбюла, че хората следва да упражняват основните си права и свободи без дискриминация и че стремежът е също така по отношение на бежанците да се осигури упражняването на основните права и свободи във възможно най-голяма степен. Подобен начин на тълкуване на конвенцията, а именно в съответствие с нейните цели би могло да намери своето основание в чл. 31 – 33 от В. конвенция за правото на договорите (приложима съобразно чл. 1, т. 2), като съобразно чл. 31, т. 1 договорът трябва да се тълкува добросъвестно, в съответствие с обикновеното значение, което следва да се дава на термините на договора в техния контекст, а също така в духа на обекта и целите на договора, а съобразно чл. 31, т. 2 за целите на тълкуването на договора контекстът обхваща освен текста, включително преамбюла и приложенията. Четирите причини, обосноваващи основателен страх от преследване – поради религия, раса, националност и политическо убеждение се ясни и не оставят място за противоречиви тълкувания, както и за определено съмнение. За разлика от тях, понятието „определена социална група“ е предмет на множество и различни тълкувания. При определянето на това понятие, следва да се съобрази

обстоятелството, че конвенцията е относима не към всички случаи на насилие, а е относима, към случаите на насилие, основани на дискриминация (обстоятелство, което както се посочи следва от преамбюла на конвенцията). За разлика от повечето модерни конституции и закони за защита на човешките права, Конвенцията за бежанците не посочва възрастта сред причините за преследване, които, когато са налице, автоматично определят една молба за предоставяне на международна закрила като основателна. Възрастта дори не е посочена сред основанията, по отношение на които се забранява дискриминацията по отношение на бежанците в чл. 3 от конвенцията (J. C. H., „T. R. of R. under I. Law, 2005 pp 255-256“). Текстът, предметът и целта на конвенцията за бежанците несъмнено изисква и отчитането на това обстоятелство и то следва да бъде добавено като допълнително основание, сред останалите основания, посочени в конвенцията.

Всъщност засилващото се значение на принадлежността към определена социална група като основание за търсещите убежище лица довежда до провеждането на експертна среща на представители на ВКБООН през м. септември 2001 г. в С. Р., Република Италия, която по-нататък е последвана от създаването на Наръчника за международна закрила, чиято цел е да изясни това основание, от 7 май 2002 г. В наръчника си ВКБООН приема, че определена социална група е група от хора, която споделя общи характеристики, различни от риска им да бъдат преследвани (те, лицата), или които се възприемат като група от обществото. Характеристиката е такава, която е вродена, непроменима или която е основна за определянето на съвестта или за упражняване на човешките права. Така определена, тази дефиниция включва характеристики, които са исторически и поради това не биха могли да бъдат променени, и дори такива, които дори и да е възможно да бъдат променени не може да се изисква да бъдат променени, защото са много тясно свързани със същността на човека или са изразение на упражняването на основните човешки права. По този начин е несъмнено ясно, че възрастта може много точно да бъде обхваната от същността на понятието определена социална група, определена по своите вътрешни и неизменими характеристика. Действително, ВКБООН приема, че определената социална група не би могла да бъде дефинирана изключително чрез страха от преследване у нейните членове, но следва да се отбележи обстоятелството, че се приема, че действията на преследване срещу групата могат да бъдат определящ фактор при определянето ѝ като такова и по този начин да я направят отграничима в обществото. Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство, като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, в преамбюла си отчита необходимостта да се приеме ново общо понятие относно основаниято за преследване „принадлежност към определена социална група“.

Съгласно чл. 10, параграф 1, б. „г“ една група се счита за определена социална група, когато по-специално нейните членове споделят една вродена характеристика или обща история, която не подлежи на изменение, или споделят характеристика или вярване, до такава степен съществени за идентичността или съзнанието, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от тях, и тази група има собствена идентичност в съответната държава, защото е разглеждана като различна от заобикалящото я общество. Анализът на посочения текст не оставя съмнения, че при разглеждането на молбите за международна закрила, при преценката за принадлежност към определена социална група следва да се вземат предвид посочените разпоредби на директивата. Текстът не оставя съмнение, че една група би следвало да се определи като определена социална група, по-специално, когато са налице едновременно условията, посочени в подпараграфи „i“ и „ii“, т.е. когато членовете на тази група споделят вътрешни характеристики, които не могат да бъдат променени или споделят характеристика или вярване, което е толкова фундаментално, че неговото значение е именно да ги индивидуализира, като тази група има отделна идентичност в съответната държава, като именно поради тази идентичност тя се възприема като различна от заобикалящото общество в тази държава. Съдържанието на критерия, който е посочен в третия подпараграф е по-различно, но с оглед на предмета на спора и заявения основателен страх от преследване и обоснован с точно определено обстоятелство от молителя, е неотносим в това съдебно производство и няма да бъде предмет на анализ в това съдебно решение. Следователно, доколкото посочения текст следва да се тълкува по начина, посочен по-горе, следва извода несъмнения извод, че ако са изпълнени неговите предпоставки, то са налице основанията за предоставяне на международна закрила.

Настоящата съдебна инстанция, разбира се, съобразява и обстоятелството, че в своите коментари от м. януари 2005 г. по отношение на директивата, отменена с тази директива, а именно в коментарите си по отношение на Директива 2004/83/ЕС, ВКБООН застъпва виждането, че двата критерия, така както са посочени в букви „i“ и „ii“ „i“ и „ii“ би следвало да се възприемат като алтернативни, така че е достатъчно наличието на единия от двата критерия и не е необходимо едновременното наличие на двата. Действително, в процесния случай би се поставил въпросът доколко възрастта на едно лице е вродена характеристика, която не подлежи на изменение, с оглед на преценката дали малолетните деца биха могли именно поради своята възраст да се определят като принадлежащи към определена социална група. Отговорът на този въпрос би следвало да е положителен, като за целите на конвенцията следва да се приеме, че възрастта е непроменяема, доколкото по принцип възрастта несъмнено се променя, но никой не може да направи каквото и да било, за да промени възрастта на определено лице към точно определен момент – към момента на разглеждане на молбата за международна закрила. Жалбоподателят несъмнено е малолетно лице към датата на разглеждане на молбата му за

международна закрила и това е обстоятелство, което несъмнено не може да бъде променено към този момент. Действително, тази съдебна инстанция съобразява обстоятелството, че определянето, че малолетните деца могат да се определят, че формират определена социална група, респективно, че възрастта е критерий в този смисъл да бъде определена като характеристика, която е защитима по отношение на определени лица не се приема всеобхватно и не се третира по еднакъв начин в теорията и в съдебната практика.

Така например К. признава обстоятелството, че малолетните лица формират принадлежност към определена социална група. Тази съдебна инстанция съобразява обстоятелството, че Насоките на ВКБООН възприемат обстоятелството, че малолетните лица определят принадлежността към определена социална група, като една молба за международна закрила не може да бъде отхвърлена само поради обстоятелството, че възрастта е качество, което се променя и не остава неизменна (G. on I. P. – C. A. Claims under Articles (A) 2 and 1 (F) of the 1951 C. and/or 1967 P. relating to the S. of R.). Следователно, лицето изпитва основателен страх от преследване, който е резултат от принадлежността му към определена социална група, което обстоятелство представлява едно от основанията за преследване по смисъла на Конвенцията за бежанците. Съдът съобразява и обстоятелството, че релевантната дата, към която се определя дали едно лице е малолетно или непълнолетно непридружено лице е датата на подаване на молбата за международна закрила (в този смисъл са и мотивите, съдържащи се в решение на Съда на Европейския съюз от 12 април 2018 г. по дело C-550/2016). Като лице, което е малолетно и при съобразяване на отношението към децата в Република И., то несъмнено лицето изпитва страх от преследване поради принадлежността си към определена социална група – тази на малолетните деца. Изводите си тази съдебна инстанция съобразява с информацията, съдържаща се в доклада на генералния секретар на О. от 23 декември 2019 г. „Децата и въоръжения конфликт в И.“ (C. and armed conflict in I.). Посоченият доклад преследва ситуацията по отношение на децата, засегнати от въоръжения конфликт в Република И. за периода 1 юли 2015 г. – 31 юли 2019 г. През този период О. установява доказани 2114 случая на тежки посегателства срещу деца в Република И. – 296 деца са били принудени да служат като войници, 1722 деца са били убити или осакатени, 10 деца са били обект на отвлечане и други фирми на сексуално насилие и 86 деца са били отвлечени. В доклада се посочва наличието на доказано обстоятелство на използването на 296 деца като войници, както и използването на още 652 деца като войници, което обстоятелство не е официално доказано.

Повече от 50% от децата са били използвани като деца войници от Ислямска Държава (151), следвани от Народните сили за мобилизация (70), Военните сили на сунитите (42), Народните защитни отряди на П. (19), Деца войници са били използвани още от полицията на И. и иракската армия. По-голямата част от децата са използвани като деца войници в северен И. и К., следвани от

Иракски К., включително С., Д. и Е., Централен И. – включително А. и Б.. 67% от децата са били използвани във военни сражения, 37% са били използвани при подготовката на тези сражения, 14% са били използвани в самоубийствени атаки. Наемането и използването на децата като войници представлява централен елемент от политическата, идеологическата и военни цели на Ислямска държава, като методите, използвани от Ислямска Държава включват принуда, манипулация и примамване на децата. Посочва се също така, че родителите са били принуждавани да дават децата си за участие, като рискуват сериозно наказание, ако не се подчинят. Случаите на масово отвличане на деца с цел обучаването им като войници и участието им във въоръжения конфликт в И. са доказани, като обхващат най-уязвимите групи от децата – децата между 11 и 14 години. Голяма част от тези деца впоследствие изчезват. Така например в края на 2016 г. Ислямска държава отвлича 25 момчета между 10 и 17 години и ги отвежда в тренировъчен лагер в Нинава. Ислямска държава използва медийни центрове, за да окуражава децата да се присъединят към Ислямска държава, като разпространява видеа, идеализирайки организацията и обещавайки икономическа подкрепа. Децата между 10 и 15 години често са изпращани в тренировъчни центрове.

Децата по време на това обучение се обучават на особено насилие, включително на извършването на екзекуции и самоубийствени атаки. В доклада се посочва съобщено обстоятелство на принуждаване на деца да вземат наркотици по време на военното им обучаване. Децата също така се присъединяват към Ислямска държава, за да подкрепят бедните си семейства. Увеличава се броят на децата, които се присъединяват към Ислямска държава именно поради тази причина. Много от децата - 68% са използвани от Ислямска държава в реални сражения, като децата, които са изявили нежелание за това са били малтретирани, включително задържани или екзекутирани. Така например през м. януари 2016 г. две деца са били екзекутирани от Ислямска държава поради това, че са избегнали битката при Рамади през 2015 г. Голяма част от децата - около 12% са били използвани и в изготвянето на експлози или пък пренасянето на оръжия. Децата са били използвани и като информатори. Много от децата са били използвани и в самоубийствени атаки. В доклада се посочва, че 14 деца са били използвани за тази цел, като по този начин са причинили и нараняването на множество цивилни лица. Деца са били използвани като войници и от О. мобилизационни сили във военната им кампания срещу Ислямска държава, като 73% са използвани в сраженията, а други са използвани в подготвителните действия по сраженията. Посочва се, че например през м. юни 2015 г. Министерството на младежта и спорта в Република И. издава писмо, с което окуражава използването на младежките клубове и центрове като тренировъчни лагери. Посочва се, че през 2015 г. и 2017 г. се получават сведения от родители на деца, които посочват, че се окуражават от съответните областни управители да изпращат децата си в тренировъчните лагери, като обещаваат успешно завършване на децата в

училище. Точният брой на децата, които са включват в тези учения не е известен, но се посочва, че стотици деца са се включили в тази военни обучения. Децата също така се присъединяват към тези лагери, като резултат на търсене на икономическа изгода за семействата си. Деца са използвани като войници и от силите за сигурност на И.. Деца са били използвани като войници и от П..

В тази връзка при наличието на подадена молба за предоставяне на международна закрила от малолетно лица от страна на произход Република И., административният орган при приемането на решението си е следвало да съобрази обстоятелството на основателен страх от преследване у лицето при завръщането в страната му на произход, за унизително или нечовешко отношение, именно поради принадлежността му към определена социална група, което той не е сторил. При така съдържащата се информация в посочения доклад съдът приема, че малолетните деца между 10 и 14 години, които са напуснали страната си на произход – Република И. поради насилие, изразяващо се включително поради възможността да бъдат принудени да се сражават като деца войници в страната си на произход, както и поради бедност, предполагат принадлежност към определена социална група. Съобразява се обстоятелството, че не всички деца, напуснали Република И. формират определена социална група, но тази група следва да бъде ограничена от децата между 10 и 14 години, които са заплашени да участват във въоръжения конфликт в страната си на произход Република И.. Както се посочи и по-горе в мотивите на това съдебно решение, съгласно чл. 10, параграф 1, б. „г“ от Директива 2015/95 една група се счита за определена социална група, когато по-специално нейните членове споделят една вродена характеристика или обща история, която не подлежи на изменение, или споделят характеристика или вярване, до такава степен съществени за идентичността или съзнанието, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от тях, и тази група има собствена идентичност в съответната държава, защото е разглеждана като различна от заобикалящото я общество. Съдът определя тази група от деца от Република И. като определена социална група, при съобразяване на обстоятелствата, съдържащи се в посочения по-горе доклад. Дефиницията посочена по-горе изисква, че групата трябва да споделя обща характеристика или история, която не подлежи на изменение (1), групата да има собствена идентичност (2) и да бъде разглеждана като различна от заобикалящото я общество (3). Необходимо е и установяване на обстоятелството дали тези деца изпитват основателен страх от преследване именно поради принадлежността си към тази социална група.

Вродената, обща характеристика за тази социална група е възрастта. Както и се посочи по-горе в мотивите на това съдебно решение независимо от обстоятелството, че възрастта е променлива категория, то тя следва да се разглежда, че не подлежи на изменение за целите на дефиницията за предоставяне на статут на бежанец. Като обща характеристика на тази група

деца, която е неизменяема следва да се определи също така бедността. Действително би могло да възникне спор доколкото е възможна промяна в това обстоятелство, но следва да се съобрази несъмнено и факта, че е почти невъзможно именно децата да променят в своя полза тази икономическа ситауция, доколкото зависят от своите родители. По отношение на изискването тази определена социална група да има своя собствена идентичност. Несъмнено е обстоятелството, че тази група има своята идентичност доколкото се състои от малолетни деца, които са принуждавани да участват във въоръжени сражения в страната си на произход. Несъмнено е също така обстоятелството, че тази група се разглежда като различна от заобикалящото я общество. Това обстоятелство се установява от информацията, съдържаща се в посочения доклад. По отношение на принадлежността към тази социална група е важно да се посочи, че преследването е основано на факта, че лицата са малолетни деца, които са принудени против тяхната воля да участват в сражения в страната си на произход. При съобразяване на този обстоятелства е възможен извода, че жалбоподателят изпитва основателен страх от преследване поради принадлежността си към определена социална група. Административният орган също така не е съобразил обстоятелството кой ще поеме грижи за детето при завръщането му в страната му на произход, като не е съобразил обстоятелството, че от разказаната бежанска история на детето не се установява то да има други роднини, които да поемат грижата за него, родителите му не са намират в страната му на произход. Действително, тази съдебна инстанция съобразява трудностите, които съществуват за административния орган във връзка с издирването на родителите на малолетното дете, но от събраните по делото доказателства се установява, че към момента на подаването му на молбата за предоставяне на международна закрила същите се намират на територията на Федерална Република Германия.

Административният орган е имал възможността и е следвало да установи обстоятелството дали по отношение на родителите на малолетното дете е налице приключило производство по предоставяне на международна закрила и какво е решението на компетентните органи на Федерална Република Германия. Липсата на подобна активност също така е обусловила незаконосъобразност на решението на административния орган, доколкото препятства намирането на трайно решение по отношение на малолетното дете. Изясняването на обстоятелството къде се намират родителите на малолетното дете е съществен компонент от задължението за намирането на трайно решение за положението на детето. Дори и обаче да се установи, че родителите на малолетното дете вече се намират на територията на Република И., решението на административния орган следва да бъде съобразено с чл. 9 и чл. 10 от Конвенцията на О. за защита на правата на детето. Така направените изводи, обаче не означават и не следва да се приеме, че означават, че молителят не е преследван в лично качество. Това е неговият личен, а не нечий друг страх от преследване. Не съществува съмнение в този смисъл, че ако молителят се

завърне в страната си на произход, то съществува основателното предположение той да бъде преследван именно поради обстоятелството, че е малолетно дете. Тази съдебна инстанция напълно възприема мотивите, съдържащи се в решение *M. of I. and M. A. v S.*, че изцяло в съответствие с Конвенцията за бежанците е, че свободата на хората от преследване поради причината, че те принадлежат към определена социална група, е едно от основните права и свобода, което следва да се осигури на бежанците. Разбира се, едно определено поведение на хората, които преследват не може да оформи определена социална група, но действията на хората, които преследват могат да послужат или дори да станат причината за формирането на определена социална група.

В тази връзка, действително, би било твърде широко да се приеме понятието, че по принцип, за целите на конвенцията малолетни деца в Република И. представляват определена социална група, но ако децата се преследват, ако са подложени на унижително или нечовешко отношение именно поради причината, че те са малолетни и нямат семейства в страната си на произход, които да ги защитят от участието и във въоръжени конфликти, тогава те биват разпознати от обществото като определена социална група. В процесния случай жалбоподателят в това съдебно производство е малолетно лице, отделено от родителите си малолетно дете, цялото му семейство, се намира извън страната му на произход, като при завръщането му в страната му на произход същото би било изложено на риск поради възрастта си и поради липсата на семейство там, което да го защити. Следователно жалбоподателят е малолетно дете, без подкрепата на своето семейство в страната си на произход. Както се посочи и по-горе в мотивите на това съдебно решение то попада в дефиницията на принадлежащо към определена социална група, така както същата е дадена от директивата. Действително, тази съдебна инстанция съобразява обстоятелството, че принадлежността към определена социална група не е достатъчна предпоставка, за да се определи като възможна за уважаване една молба за предоставяне на международна закрила. Трябва, на следващо място да е налице връзката между преследването и причината за преследването, а именно, че преследването е именно поради принадлежността към определена социална група. От събраните по делото доказателства следва, че подобна връзка е налице. От една страна, е налице заплахата от насилие, като заплахата е лична, от друга страна е налице невъзможност или нежелание на държавата да защити тази определена група лица, дори напротив държавата се включва в това преследване. По този начин несъмнено се установява, че жалбоподателят в това съдебно производство принадлежи към определена социална група по смисъла на Конвенцията за бежанците, чиито членове притежават характеристика, която е неизменяема – то е малолетно дете, без роднини и роднини в страната му на произход, заплашено от възможността да участва във въоръжени конфликти в страната си на произход.

Съдът съобразява и обстоятелството, че жалбоподателят е непълнолетно лице,

което подлежи на особена закрила по смисъла на параграф 9 от преамбюла на Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила, като съгласно посочения текст при прилагането на настоящата директива държавите членки следва да гарантират пълно спазване на висшия интерес на детето в съответствие с Х. на основните права на Европейския съюз, Конвенцията на О. за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Съгласно чл. 23 от директивата висшият интерес на детето представлява първостепенен аргумент за държавите членки при прилагането на разпоредбите на настоящата директива, които се отнасят до ненавършили пълнолетие. Съгласно параграф 2 на чл. 23 при преценяването на висшия интерес на детето държавите членки обръщат особено внимание на следните фактори – възможностите за събиране на членовете на семейството на едно място, благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, като се обърне особено внимание на неговата лична ситуация, съображенията за безопасност и сигурност, особено, когато съществува риск ненавършилият пълнолетие да е жертва на трафик на хора. Именно тези обстоятелства следва да се съобразят от административния орган. Както се посочи по-горе в мотивите на това съдебно решение, съгласно §29 от преамбюла на директивата едно от условията за признаването на статут на бежанец по смисъла на член 1, буква А от Ж. конвенция е наличието на причинно-следствена връзка между причините за преследване, а именно раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, и актовете на преследване или липсата на закрила срещу такива актове.

Съгласно чл. 2, б. „г“ от директивата „бежанец“ означава гражданин на трета държава, който поради основателни опасения от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата, чийто гражданин е, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази държава, или лице без гражданство, което, като се намира по горепосочените причини извън държавата на предишното си обичайно пребиваване, не може или поради такива опасения не желае да се завърне в нея, и по отношение на което не се прилага член 12. Съгласно чл. 9, т. 1, б. „а“ от директивата, за да бъде разглеждан като действие на преследване по смисъла на член 1, буква А от Ж. конвенция, този акт (действията по преследване) трябва да е достатъчно сериозен по своето естество или по повтаряемия си характер, за да представлява тежко нарушение на основните права на човека, и по-специално на правата, упражняването на които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи; или б. „б“ да представлява съвкупност от различни мерки, включително нарушения на правата на човека, която е достатъчно тежка, за да засегне

отделното лице по начин, сравним с посоченото в буква а). Съгласно чл. 9, т. 2 от директивата действията на преследване по смисъла на параграф 1 могат да приемат, *inter alia*, следните форми: физическо или психическо насилие, включително и сексуално насилие, правни, административни, полицейски и/или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни, отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпления или на деяния, попадащи в приложното поле на основанията за експулсиране, посочени в член 12, параграф 2; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

В процесния случай се обосновава извода за наличието на основателен страх от преследване по отношение на жалбоподателя в държавата му на произход с оглед на наличието на преследване по смисъла на чл. 1, б. А от Ж. конвенция, като съгласно чл. 9, т. 1, б. „а“ от директивата, за да бъде разглеждан като действие на преследване по смисъла на член 1, буква А от Ж. конвенция, този акт трябва да е достатъчно сериозен по своето естество или по повтаряемия си характер, за да представлява тежко нарушение на основните права на човека, и по-специално на правата, упражняването на които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Налице е и връзката по чл. 9, т. 3 от директивата, а именно по отношение на молителя е налице основателен страх от преследване. При съобразяване на така направените изводи решението на административния орган следва да бъде отменено в частта му по чл. 75, ал. 2 от Закона за убежището и бежанците, в частта му, с която се отказва предоставяне на убежище на И. Б. Е., [дата на раждане], гражданин на Република И., като при съобразяването на обстоятелството, че актът не позволява решаването на спора по същество от съда, административната преписка в тази ѝ част следва да се върне на административния орган за спазване на указанията по прилагането и тълкуването на закона. Изводите си съдят съобразява и с обстоятелството, че Конвенцията за правата на детето е основава на четири основни принципа – това са принципите за забрана на всички форми на дискриминация (по чл. 2), правото на детето на живот и оцеляване (чл. 6), съобразяване на собствените възгледи на детето, правото да изразява тези възгледи свободно по всички въпроси, отнасящи се до него, като на тях се придава значение, съответстващо на възрастта и зрелостта на детето (чл. 12) и принципа на съобразяване на висшия интерес на детето във всички действия, отнасящи се до децата (чл. 3, параграф 1).

Съобразява се и обстоятелството, че няма текст в Конвенцията, по отношение на който да се приема, че последният принцип не е приложим. Съгласно чл. 3

от Конвенцията висшите интереси са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните и законодателните органи. Държавите – страни по конвенцията са длъжни да осигурят на детето такава закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като се вземат предвид правата и задълженията на неговите родители, законни настойници или на другите лица, отговорни по закон за него, и за тази цел те предприемат всички необходими и законодателни и административни мерки. Държавите – страни по конвенцията осигуряват институциите, службите и услугите, отнасящи се до закрилата или грижите за децата, да отговарят на стандартите, установени от компетентните власти, особено в областта на безопасността и здравеопазването и по отношение на числеността и пригодността на техния персонал и компетентния надзор над него. При решаването на спора съдът съобразява и чл. 9 от Конвенцията, съобразно който държавите – страни по конвенцията осигуряват детето да не бъде разделено от родителите си против тяхната воля, освен когато компетентните власти решат в съответствие с приложимите закони и процедури, и при възможност за съдебен преглед, че такова разделяне е необходимо за висшите интереси на детето. Такова решение може да бъде необходимо в някои особени случаи, като например малтретиране или изоставяне на детето от родителите, или когато родителите живеят разделени и трябва да се вземе решение относно местоживеенето на детето. Следва да се отчете и обстоятелството, че в доклада на Комитета на О. срещу изтезанията изрично се посочва, че принципът на висшия интерес на детето следва да бъде зачетен и при взимането на решение за връщане на детето в страната му на произход. Защитата на правата на детето е ценност, посочена изрично и в чл. 2, параграф 5 от Договора от Л. за изменение на договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на европейската общност.

Съгласно чл. 24 от Х. на основните права на Европейския съюз, децата имат право на закрила и на грижите, необходими за тяхното благоденствие, като при всички действия, които се предприемат от публичните власти или от частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение. Всяко дете има право да поддържа редовно лични отношения и преки контакти с двамата си родители, освен когато това е против неговия интерес. Съгласно т. 2.3.2 от Стокхолмската програма, всички политики на Съюза имат връзка с правата на детето, а именно принципът на върховенството на неговите интереси, правото му на живот, оцеляване и развитие, недискриминацията и зачитането на правото му да изразява мнение и да бъде изслушвано по всеки въпрос, който го засяга, в съответствие с възрастта му и равнището му на развитие, утвърдени в Х. на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на О. за правата на детето. Специално внимание следва да се отдели на децата в особено уязвимо положение, а именно, тези които са жертви на сексуална експлоатация и посегателства, както

и на децата, жертви на трафика на хора, и на непридружените непълнолетни в контекста на миграционната политика на съюза. Съдът съобразява и т. 24 от Резолюция на Европейския парламент от 12 септември 2013 г. относно положението на непридружените малолетни и непълнолетни лица в Европейския съюз, съгласно която след пристигането на непридружено малолетно или непълнолетно лица на територията на Европейския съюз, крайната цел трябва да бъде намирането на трайно решение за него, което зачита неговия висш интерес, като се припомня, че усилията за постигане на това винаги трябва да започват с разглеждане на възможностите за събиране на семейството, в или извън Европейския съюз, при условие, че това е във висшия интерес на детето, като малолетното или непълнолетното лице по принцип може да бъде помолено за помощ при издирването на неговите роднини, но не трябва да има задължение за съдействие като определящ фактор при разглеждането на молбата за международна закрила.

В резолюцията се посочва категорично, че не може да се вземе решение за връщането на малолетно или непълнолетно лице, ако това решение не е в интерес на детето или ако то застрашава живота, физическото или психическото здраве, благосъстоянието, сигурността или основните права на малолетното или непълнолетното лице или на неговото семейство трябва да се вземат предвид и да бъдат подложени на щателна оценка. Изрично се припомня, че решението за връщане може да бъде взето единствено след като е било установено, че в страната, в която е върнато малолетното или непълнолетното лице ще бъде в безопасност и ще се ползва с конкретни и адаптирани разпоредби, които зачитат неговите права. В процесния случай възможните решения може да включват връщането на детето в страната му на произход, оставане в приемащата страна (в процесния случай това е Република България), или присъединяване към останалите членове на семейството, които се намират в друга страна. В процесния случай осъществяването на третото обстоятелство е невъзможно с оглед включително и на обстоятелството не неизясняване от страна на административния орган дали родителите на жалбоподателя се намират на територията на Федерална Република Германия. Съобразява се несъмнено обстоятелството, че висшият интерес на детето налага съобразяването на различни обстоятелства за всеки отделен случай, включително и чл. 9 от Конвенцията за правата на детето, съобразно който държавите – страни по конвенцията осигуряват детето да не бъде разделено от родителите си против тяхната воля, освен когато компетентните власти решат в съответствие с приложимите закони и процедури, и при възможност за съдебен преглед, че такова разделяне е необходимо за висшите интереси на детето. Съгласно т. 79 от общ коментар № 6 (2005) – третиране на непридружени и отделени от семействата си деца извън държавата им на произход, крайната цел на разглеждането на съдбата на непридружените или отделените от семействата си деца е да се намери трайно решение, което отговаря на всички техни нужди от закрила, взема под внимание мнението на детето и по

възможност води до преодоляване на положението му на непридружено или отделено от семейството си дете, като търсенето на трайно решение започва с анализ на възможността за събиране на семейството.

Съгласно т. 80 издирването на семейството е съществен елемент от всяко усилие за намиране на трайно решение и следва да има приоритет, освен ако самото издирване или начинът на провеждането му противоречи на най-добрите интереси на детето или застрашава основните права на издирваните лица. Издирването следва да продължи и по време на производството по предоставяне на убежище. Съгласно т. 81 с оглед на пълно спазване на задължението на държавите по чл. 9 от Конвенцията да гарантират, че детето няма да бъде разделяно от родителите си против своята воля, следва да се предприемат всички усилия за връщане на непридруженото или отделеното от семейството си дете на неговите родители, освен ако най-добрите му интереси налагат то да остане отделено от семейството си, като напълно се зачита правото на детето да изразява своите възгледи. Съгласно т. 82 събирането на семейството в държавата по произход не съответства на най-добрите интереси на детето и следователно е трябва да бъде цел, ако са налице основателни опасения, че такова връщане би довело до нарушение на основни човешки права на детето. Тези опасения се документират неоспоримо с предоставянето на бежански статут или с решение на компетентните органи относно приложимостта на задълженията, произтичащи от забраната за връщане (включително тези, произтичащи от чл. 3 от Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание и от членове 6 и 7 от Международния пакт за граждански и политически права). Съответно предоставянето на бежански статут представлява правнообвързваща пречка за връщането на детето в държавата му на произход и съответно за събирането му в нея. Когато обстоятелствата в държавата по произход включат по-ниски рискове и е налице опасение, че детето би било засегнато например от безразборните последици от всеобщо насилие, трябва да се обърне пълното необходимо внимание на тези рискове и те да бъдат съпоставени с други, основаващи се на правата съображения, включително и последиците от продължаващото разделяне на семейството.

В този контекст оцеляването на детето е от фундаментално значение и необходимо условие за ползването от други права. Съгласно т. 85 при липса на възможност за осигуряване на грижи от родителите или от други роднини по принцип не бива да се извършва връщане в държавата на произход, ако не е определен сигурен и конкретен режим на грижи и попечителство при това връщане. Също така административният орган е следвало да извърши анализ дали по отношение на детето съществува потенциал повишен риск и уязвимост при завръщането в страната му на произход (какъвто риск несъмнено съществува, обстоятелство, което се установява от коментираните в това съдебно решение доклади). От значение е да се проучат и оценят потенциалните рискове, включително скритите рискове, на което може да е

изложено детето при завръщането в страната си на произход – например дали детето е било изправено или има вероятност да бъде изправено пред риск от малтретиране или насилие, дали е жертва на трафик на хора, дали е в състояние да пътува (практическо ръководство на ЕАСО относно висшия интерес на детето в процедурите по предоставяне на убежище). При съобразяване на обстоятелството на невъзможност на връщане в страната на произход, административният орган следва да съобрази в решението си и евентуалната възможност на интеграция в местната общност (с оглед на обстоятелството, че жалбоподателят е малолетно дете, няма роднини на територията на Република България, тази съдебна инстанция не разполага с информация относно обстоятелството дали е налице произнасяне от страна на административния орган о подадената молба за международна закрила от неговия брат). Административният орган при приемането на решението си следва да съобрази и становището на социалния работник, изразено в съдебното заседание, че е в интерес на малолетното дете да остане на територията на Република България.

По отношение на предоставянето на хуманитарен статут на молителя. Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. С цел да се даде отговор относно наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, следва да се разгледат в сравнителен план трите вида „тежки посегателства“, посочени в чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците, представляващи условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може дадено лице да се счита способно да търси хуманитарен статут, когато има сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят е изложен на „реална опасност от такива посегателства“ в случай на връщане в съответната страна. При разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз следва да се отбележи, че използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унижителното отнасяне или наказание, наложени на молител“, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по-обща опасност от

посегателство. Всъщност по-скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия.

Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращо протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Това тълкуване, което е в състояние да осигури приложно поле, присъщо на член 15, буква в) от Директивата, не се опровергава от формулировката на съображение 26 от нея, според което опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една страна, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства. Макар всъщност това съображение да предполага, че само обективното констатиране на свързана с общата ситуация в дадена страна опасност по принцип не е достатъчно за установяване, че прогласените в член 15, буква в) от Директивата условия са изпълнени по отношение на определено лице, неговата редакция чрез използването на израза „обикновено“ все пак допуска хипотезата за извънредна ситуация, която би се характеризирала с толкова висока степен на опасност, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице индивидуално би се изложило на разглежданата опасност.

И. характер на тази ситуация се потвърждава и от факта, че съответната закрила е субсидиарна и според общия смисъл на член 15 от Директивата, тъй като дефинираните в букви а) и б) от този член посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация. Макар несъмнено да е вярно, че колективни фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в) от Директивата, в смисъл че съответното лице спада, както други лица, към кръг от потенциални жертви на безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, това не променя факта, че тази разпоредба трябва да представлява обект на систематично тълкуване в съответствие с другите две посочени в член 15 ситуации и следователно трябва да се тълкува в тясна връзка с тази индивидуализация. В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично

засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В чл. 75, ал. 2, изречение първо от Закона за убежището и бежанците е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут от страна на административния орган от Държавната агенция за бежанците се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. В конкретния случай това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на фактите и обстоятелствата, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, в частност - предоставяне на хуманитарен статут. Датата, към която следва да се преценява ситуацията относно държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците датата, когато съдът се произнася по случая (в тази връзка съдът съобразява и решение от 15.11.1996 г. на ЕСПЧ по делото Ч. срещу О. кралство, § 85 и § 86 от същото, както и решение от 28.02.2008 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу Италия, § 133 от същото). По делото се съдържат данни относно актуалната обществено - политическа ситуация в Република И., което е от съществено значение за преценката относно наличието на обстоятелства по чл. 9, ал. 1, б. „в” от Закона за убежището и бежанците за предоставяне на хуманитарен статут, съобразено с тълкуването по посоченото решение на С.. В процесния случай, обаче не се установява наличието на вътрешен или международен конфликт на цялата територия на Република И.. От анализа на информацията, съдържаща се в представената по делото справка, от анализа на информацията, съдържаща се в докладите на организациите Н. Р. W. и А. I. не следва, че в страната е налице безогледно насилие.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 744/14.02.2020 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта му, в която на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от Закона за убежището и бежанците е отхвърлена молбата на И. Б. Е. Е. (непридружен малолетен), гражданин на Република И., [дата на раждане] в [населено място], Република И., етническа принадлежност кюрд, вероизповедание мюсюлманин – сунит, за предоставяне на статут на бежанец.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Б. Е. Е. (непридружен малолетен), гражданин на Република И., [дата на раждане] в [населено място], Република И., етническа принадлежност кюрд, вероизповедание мюсюлманин – сунит срещу решение № 744/14.02.2020 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта му, в която на основание чл. 75, ал. 1, т. 4 от Закона за убежището и бежанците е отхвърлена молбата на И. Б. Е. Е. (непридружен малолетен), гражданин на Република И. за предоставяне на хуманитарен статут.

ВРЪЩА административната преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците в частта на отмененото решение № 744/14.02.2020 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците за произнасяне по молбата на И. Б. Е. Е., при спазване на дадените указания по прилагането и тълкуването на закона.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: